

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด สำนักงานปลัด

ที่ ๑๘๔๐๑/๒๕๖๓

วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด

ตามที่สำนักงาน บ.บ.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

ดังนี้ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อให้ท่านทราบ รายละเอียดประกอบด้วยตามเอกสารที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

อนันดา

(นางสาวเดือนเต็ม สุวรรณมิตร)
ผู้ช่วยนักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความเห็นของหัวหน้าสำนักงานปลัด..... พ.ศ.๒๕๖๓

(ลงชื่อ)

นร.

(นางศิริรัตน์ ขาวิพัฒน์)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด..... พ.ศ.๒๕๖๓

(ลงชื่อ)

สมมย

(นายสมมย ภูคงน้ำ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด.....

(ลงชื่อ)

สมหมาย

(นายสมหมาย ทับศรี)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงมีความจำเป็นและสำคัญมากในปัจจุบัน เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการองค์กร และเป็นเรื่องที่ทุกคนในองค์กร ควรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และเขื่อมโยงสัมพันธ์ กับการกำหนดนโยบาย แผนงาน แผนปฏิบัติการ กิจกรรมขององค์กร

องค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดีจำทำเนินงานบนพื้นฐานของ ๓ องค์ประกอบที่สำคัญคือ การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) การควบคุมภายใน (Internal Control) และการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดได้ กระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ภายใต้การจัดทำแผน บริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อสนับสนุนให้เกิดกระบวนการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของหน่วยงานให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ทั้งนี้ การดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจะถือ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้งาน/ภารกิจนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดในการ ปฏิบัติงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทั่วทั้งองค์กร ลดความเสี่ยงยั่งจากภัยธรรมชาติ และเป็นการป้องกันภัยธรรมชาติให้ไป

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลตลาด

มกราคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

คำนำ	-
สารบัญ	-
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
๑.๒ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๓ วัตถุประสงค์	๒
๑.๔ แนวคิดและกระบวนการบริหารความเสี่ยง	๒
๑.๕ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๓
๑.๖ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๑.๗ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง	๔
ขั้นตอนการเตรียม	๔
ขั้นที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๔
ขั้นที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๕
ขั้นที่ ๓ ระดับความเสี่ยง	๖
ขั้นที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
ขั้นที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
ขั้นที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง	๑๐
ขั้นที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๑๐
ขั้นที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑
ขั้นที่ ๙ การรายงานผล	๑๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความหมายของความเสี่ยงและระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/ โครงการที่สำคัญของหน่วยงานที่ได้ระบุไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ในภาระที่ การประเมิน การจัดการ การติดตาม การประเมินผล และการสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงาน หรือกระบวนการดำเนินงานขององค์กร ตลอดจนการประกอบกันอย่างลงตัวของวัฒนธรรมองค์กร กระบวนการและโครงสร้างองค์กรซึ่งมีผลโดยตรงต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารองค์กร ระบบบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management System) หมายถึง ระบบบริหารปัจจัยและควบคุม กิจกรรมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือความล้มเหลว เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึง การบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป็นสำคัญ

๑.๒ หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ออก ปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

อีกทั้ง การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนาرمณ์ในมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติ ระบุเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.๒๕๔๙ ที่ได้กำหนดให้ส่วนราชการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิผล ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญ หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลและเพื่อให้การบริหารราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธาและไว้วางใจ ในการบริหารงานภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดจึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นเพื่อคาดการณ์เหตุการณ์และ ปัจจัยที่อาจเป็นปัจจัยอุปสรรคในการดำเนินงาน ส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) ให้แก่หน่วยงานเพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงนั้นได้ต่อไป

๑.๓ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยงานสามารถป้องกันความเสี่ยง หรือลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในสภาวะที่ควบคุมได้ หรือหมดไป

๒. เพื่อลดผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน และทำให้การกิจขององค์กรบริหารส่วนตามลักษณะความสามารถของตนเป้าหมายตามที่กำหนดได้

๑.๔ แนวคิดและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง และเสริมสร้างความโปร่งใสของหน่วยงาน เพื่อดำเนินงานในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยพิจารณา และจัดวางแนว ทางการบริหารงานของหน่วยงานให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน สามารถตรวจสอบ ได้ และเปิดเผยข้อมูลให้อย่างเหมาะสมให้เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน จัดทำนโยบาย แนวทาง คู่มือการปฏิบัติงานที่ เห็นว่าเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส รวมทั้งส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในกรอบวินัย จริยธรรม และจรรยาบรรณ กำกับ ดูแลและเสนอแนวทางส่งการ เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานให้แก่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามลักษณะ สามารถดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) ตามแนวทาง COSO ERM Framework ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีอิทธิพลต่อการ กำหนดกลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ การประเมิน และการจัดการความเสี่ยง

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รูปแบบการจัดการของฝ่ายบริหารและวิธีการมอบหมายงานที่และความรับผิดชอบซึ่งผู้บริหารต้องมีการกำหนด ร่วมกันกับพนักงานในองค์กร ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึกการตระหนักรับรู้เรื่องความเสี่ยง และการควบคุมแก้ พนักงานทุกคนในองค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

องค์กรควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้นมี ความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้โดยการบริหารจัดการให้อยู่ในกรอบของ Risk Appetite และ Risk Tolerance

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ควรต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านกฎหมาย ด้านภาษีอากร ด้านระบบงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นโดยอาจจะมีเหล่งความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายขององค์กร เช่น วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ ตัวขับเคลื่อนและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร การยอมรับและคุณค่าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกองค์กร เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายในองค์กรและมีอิทธิพลต่อเป้าหมายองค์กร เช่น ขีดความสามารถขององค์กรในเรื่องพยากรณ์และความรู้ ได้แก่ เงินทุน เวลา บุคลากร กระบวนการระบบและ เทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ นโยบาย วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กร การรับรู้คุณค่าและวัฒนธรรมขององค์กร มาตรฐานและแบบจำลองที่พัฒนาโดยองค์กร โครงสร้างขององค์กร

การระบุเหตุการณ์อาจดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงหรือฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในแผนงาน หรือการดำเนินนั้น และรวมประเด็นความเสี่ยงสำคัญที่ได้รับความสนใจหรือประเด็นที่เป็นที่กังวลเพื่อนำมาจัดทำ ภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Corporate Risk Profile) ทั้งนี้ องค์กรบริหารส่วนตໍาบลยางตลาดได้จำแนกประเภท ของความเสี่ยงออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนการ ดำเนินงาน และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อการกำหนดกลยุทธ์ หรือการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

(๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operational Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรมภายในองค์กร รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ข้อมูลด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

(๓) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน (Financial Risk) โดยอาจจะเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการด้านการวางแผนการใช้จ่ายเงินตามข้อบัญญัติ หรือปัจจัยภายนอก เช่น การจัดสรรงบประมาณ หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพัน ที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

(๔) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายเบี่ยง (Compliance Risk) ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับ ดูแล เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มติคณะกรรมการบริหารฯ เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนตໍาบลยางตลาด ซึ่งหากความเสี่ยงด้านนี้เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์โดยรวมขององค์กร

๑.๕ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัย ที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ

๑.๖ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. ความเสี่ยงเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่

๑.๗ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

๓. ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. กาสรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการเตรียม

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ตำแหน่งหน้าที่และความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัด เลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูล ขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

นำข้อมูลที่ได้จากการขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของ กระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนอย่างใดอย่างหนึ่งในการระบุความเสี่ยงตามขั้น ตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวม ของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบ ความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็น ได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูล รายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีต้น nguồnอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพิจารณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีต้นไปก่อนใช้เสมอ)

/ตารางระบุความเสี่ยง...

ตารางระบุความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑.	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร่องของการใช้จ่าย งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ -เบิกเงินราชการตามลิธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า เข้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		/
๒.	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการ อนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ		/
๓.	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร่องของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ - ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การ ประเมินความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การ ดำเนินการวินัย เป็นต้น		/

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม และ โดยระบบสถานะของความเสี่ยงในชองสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	เปิดเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเชื้อบ้าน ค่าเบี้ยเสียหาย ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	/	-	-	-
๒.	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	/	-	-	-
๓.	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การปรับเปลี่ยนความดี ความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น	/	-	-	-

ขั้นตอนที่ ๓ ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พัฒน์ธิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal

ตารางที่เปลี่ยนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	ระดับที่ต้องเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง)
๑.	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเข้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	๒	๒	๔
๒.	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของกรองนุ่มติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	๒	๒	๔
๓.	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโดยยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้ส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุม

โอกาส/ความเสี่ยง	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง
เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ (๒)	ปานกลาง(๓)
		ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง(๖)
		ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)
การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ (๒)	ปานกลาง(๓)
		ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง(๖)
		ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)
ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความคือความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ (๒)	ปานกลาง(๓)
		ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง(๖)
		ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

หมายเหตุ: ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่จะเป็นข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวังมาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์ จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางแสดงการประเมินการควบคุมที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงค่อนข้างสูงปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางแสดงการประเมินการควบคุม “ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการ หรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยง การทุจริตเพิ่มเติม)

ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑.	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเหตุ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหาร ห้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
๒.	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของ การอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน - กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ
๓.	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความตีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้บริหารห้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวัง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวและกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับกับวินัยพนักงานส่วนห้องถินให้กับผู้บริหาร ห้องถิน สมาชิกสภาพห้องถิน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	เบิกเงินราชการตาม ศิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่า ล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเดือน ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	/	-	-
๒.	- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการ ปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้ เป็นแนวทางเดียวกัน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับ คำขอ	การพิจารณาตรวจสอบ และเสนอความเห็นของ การอนุมัติ อนุญาต ไม่ ดำเนินการตามลำดับ คำขอ	/	-	-
๓.	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วน ห้องถินให้กับผู้บริหารห้องถิน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ความไม่โปร่งใสในการ บริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดี ความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการ วินัย เป็นต้น	/	-	-

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางขั้นตอนที่ ๖ ออกตาม สถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในปัจจัยที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้อง มีกิจกรรม หรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ความมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
- ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	- ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	- ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น	- ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้น ตอนที่ ๗ มี สถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	/	-	-
๒.	/	-	-
๓.	/	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงาน

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามตารางที่ ๙ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห่วงระยะเวลาของการรายงานขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส ซึ่งแบบในการรายงานสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตารางแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ หน่วยงานที่ประเมิน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง องค์กรบริหารส่วนตำบล	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	ความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
โอกาส/ความเสี่ยง	๑. เปิดเงินราชการตามสิทธิเป็นเจ้า เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ๒. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๓. ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความต้องการของบุคคล โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น
สถานะของการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☐ ผ่านร่าง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบาง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	